

ΔΙΑΓΩΝΙΣΙΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

24-4-2021

Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα με βάση τις οδηγίες σε κάθε θέμα. Σας ευχόμαστε επιτυχία!

ΘΕΜΑ Α

Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω ημιτελείς προτάσεις Α1 έως Α5 και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη λέξη ή στη φράση, η οποία συμπληρώνει σωστά την ημιτελή πρόταση.

- A1.** Ο φαινότυπος και ο γονότυπος αντίστοιχα είναι
- α.** το σύνολο των αυτοσωμικών χρωμοσωμάτων ενός οργανισμού
  - β.** το σύνολο των αλληλόμορφων που περιέχει ένας οργανισμός και των αλληλόμορφων που εκφράζονται σ' έναν οργανισμό
  - γ.** το σύνολο των αλληλόμορφων που εκφράζονται σ' έναν οργανισμό και το σύνολο των αλληλόμορφων που έχει ένας οργανισμός
  - δ.** τίποτε από τα παραπάνω
- A2.** Οι φορείς της β θαλασσαιμίας
- α.** παράγουν αυξημένη ποσότητα HbS
  - β.** φέρουν τόσο αλληλόμορφα β^s όσο και φυσιολογικά αλληλόμορφα
  - γ.** εμφανίζονται με αυξημένη συχνότητα στις χώρες της Μεσογείου
  - δ.** χρειάζονται αποσιδήρωση με κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή
- A3.** Με τη χρήση κατάλληλου αντιβιοτικού στη διαδικασία δημιουργίας βιβλιοθηκών επιτυγχάνεται:
- α.** η επιλογή του βακτηριακού κλώνου που περιέχει την επιθυμητή αλληλουχία DNA
  - β.** η επιλογή των βακτηρίων που έχουν προσλάβει ανασυνδυασμένο πλασμίδιο
  - γ.** η δημιουργία αποικιών βακτηρίων σε υγρό θρεπτικό μέσο
  - δ.** η δημιουργία χιλιάδων τμημάτων DNA από το γονιδίωμα του οργανισμού δότη
- A4.** Το ρετινοβλάστωμα οφείλεται

- α. σε έλλειψη επιδιορθωτικών ενζύμων
- β. σε έλλειψη ογκοκατασταλτικού γονιδίου
- γ. σε πρωτογονογόνια που μετατρέπονται σε ογκογονίδια
- δ. σε φυλοσύνδετο υπολειπόμενο αλληλόμορφο
- ε. σε αυτοσωμικά επικρατή αλληλόμορφα

A5. Ένα άτομο ετερόζυγο για δύο ζεύγη ανεξάρτητων αλληλόμορφων γονιδίων δημιουργεί:

- α. δύο είδη γαμετών, καθένας από τους οποίους προκύπτει σε ίση συχνότητα
- β. τέσσερα είδη γαμετών, αλλά αυτά με τα επικρατή αλληλόμορφα εμφανίζονται σε μεγαλύτερη συχνότητα
- γ. τέσσερα είδη γαμετών, καθένας από τους οποίους προκύπτει σε ίση συχνότητα
- δ. όλα τα παραπάνω είναι σωστά, επειδή τα άτομα είναι ετερόζυγα και για τα δύο ζευγάρια των αλληλόμορφων
- ε. δεν ισχύει τίποτε από τα παραπάνω

Μονάδες 25

Θέμα Β

B1. Να αναφέρετε ονομαστικά που συναντάμε κυκλικά μόρια DNA.

Μονάδες 5

B2. Πόσα γονίδια για την κυστική ίνωση (αυτοσωμικό υπολειπόμενο) και πόσα για τη μερική αχρωματοψία στο κόκκινο - πράσινο θα βρίσκονται σε ένα σωματικό κύτταρο ενός ατόμου που:

- α. είναι φυσιολογικό ως προς τον αριθμό των χρωμοσωμάτων,
- β. πάσχει από σύνδρομο Turner,
- γ. πάσχει από σύνδρομο Klinefelter; Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

Μονάδες 9

B3. Τι σημαίνει ότι «ο γενετικός κώδικας είναι εκφυλισμένος»; Ποια είναι η σημασία αυτής της ιδιότητας του γενετικού κώδικα;

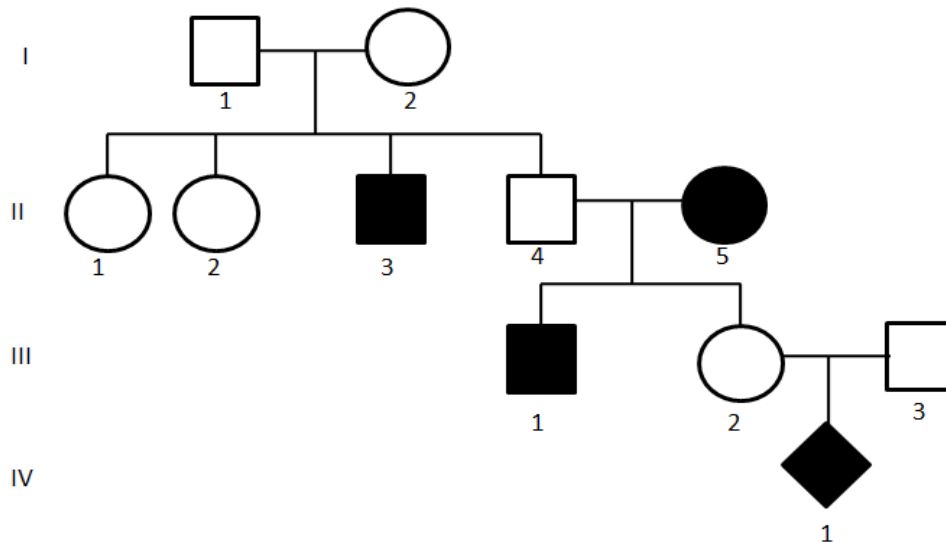
Μονάδες 6

B4. Τι είναι η αποδιάταξη και τι η υβριδοποίηση;

Μονάδες 4

Θέμα Γ

Στο ακόλουθο γενεαλογικό δένδρο τα μαυρισμένα άτομα μιας οικογένειας πάσχουν από αιμορροφιλία Α. Το άτομο IV1 πάσχει επιπλέον και από μία αριθμητική χρωμοσωμική ανωμαλία.

Γ1. Να γράψετε τους γονότυπους στα άτομα της οικογένειας εκτός του IV1 και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10

Γ2. Να προσδιορίσετε το φύλο και την πάθηση του ατόμου IV1. Να διακρίνετε περιπτώσεις.

Μονάδες 6

Γ3. Να εξηγήσετε πως μπορεί να προέκυψε το άτομο IV1, ανάλογα με τις περιπτώσεις που διακρίνατε στο προηγούμενο ερώτημα.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται αλληλουχία συνεχούς γονιδίου που κωδικοποιεί πεπτίδιο, το οποίο πρόκειται να κλωνοποιηθεί σε πλασμίδιο.

Αλυσίδα 1 AGGGATCCTACAATAGCGACTATATAGTACCGGATCCTCC

Αλυσίδα 2 TCCCTAGGATGTTATCGCTGATATATCATGGCCTAGGAGG

Δ1. Να βρεθεί η κωδική και η μη κωδική αλυσίδα του παραπάνω τμήματος, καθώς και τα άκρα των αλυσίδων. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

Δ2. Να γραφεί το mRNA που προκύπτει με μεταγραφή από το παραπάνω τμήμα. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

Δ3. Να βρεθεί η αλληλουχία της περιοριστικής ενδονουκλεάσης που θα χρησιμοποιηθεί προκειμένου το τμήμα αυτό να ενσωματωθεί σε φορέα κλωνοποίησης.

Μονάδες 3

Δ4. Ποια θα είναι η αλληλουχία που θα πρέπει να διαθέτει ο φορέας κλωνοποίησης για να κοπεί με την παραπάνω περιοριστική ενδονουκλεάση;

Μονάδες 3

Δ5. Αν γνωρίζετε ότι η περιοριστική ενδονουκλεάση που θα χρησιμοποιηθεί κόβει την αλληλουχία που αναγνωρίζει μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης βάσης με προσανατολισμό 5'→3' σε κάθε αλυσίδα, πόσοι φωσφοδιεστερικοί δεσμοί και πόσοι δεσμοί υδρογόνου θα σπάσουν κατά τη δράση της στο παραπάνω τμήμα;

Μονάδες 5